

1. ODRŽIVI POVRATCI

<i>Standard</i>	<i>Akcija</i>	<i>Odgovorno telo</i>	<i>Podržano od</i>	<i>Vremenski okvir</i>
1. Opštine i ministarstva su u stanju da preuzmu odgovornost za povratak unutar svih zajednica na način koji je u skladu sa evropskim standardima.	1.1 PIS, uz podršku KPiZ, KPZ, UNHCR, OEBS i KVKLJP, razvijaju strategiju koja se odnosi na centralne strukture za zajednice povratak, uključujući Kancelariju međuministarskog koordinatora za povratak (U vezi sa diskusijom o predlogu KP za novo ministarstvo i predviđenim konsultacijama sa EAR u vezi sa centralnim strukturama).	KP, ministarstva	KPZ, Stub II,III, UNHCR, KVKLJP, EAR	Jun 2004.
	1.2 Sprovedena je strategija za centralne strukturea za zajednice i povratak i uvecane strukture su u stanju da ispune odgovornosti vlade u odnosu na zajednice i povratke, uključujući odgovarajuće resurse i osoblje.	KP, ministarstva	KPZ, Stubovi II,III, EAR, UNHCR	Rad na proširenim strukturama počinje odmah. Uvecane strukture su uspostavljene do 15. avgusta 2004. godine
	1.3 Kancelarija međuministarskog koordinatora za povratak ima adekvatna sredstva i osoblje za izvršavanje svojih odgovornosti	KP, ministarstva	Stub II, KPZ , EAR	Dodatna podrška da bude obezbedena do 1. avgusta 2004. godine

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	<i>1.4 Svaka opština razvija opštinsku strategiju za zajednice i povratak za 2004. i naredne godine, i strategije povratka bivaju efikasno primenjene.</i>	<i>Predsednici opština, dodatni potpredsednici i GIS</i>	<i>Stub II (Opštinski predstavnici, službenici lokalne zajednice), Regionalne jedinice za povratak, Stub III, KPZ, UNHCR</i>	<i>Strategija za 2004.god sacinjena do jula 2004. Dalje strategije do 31. decembra svake godine</i>
	<i>1.5 Svaka opština sa tekucim ili predviđenim povratkom uspostavila je i popunila radno mesto Opštinskog službenika za povtatak sa uspostavljenim opisom poslova.</i>	<i>GIS opština</i>	<i>Stub II (opštinski predstavnici, službenici za lokalne zajednice), Regionalne jedinice za povratak, KPZ, UNHCR</i>	<i>1. septembar 2004.</i>
	<i>1.6 Svako ministarstvo ima središnju licnost za podršku procesu povratka i efikasno radi na primeni svojih odgovornosti u skladu sa dogovorenom strategijom za centralne strukture za zajednice i povratak</i>	<i>KP, ministarstva</i>	<i>Stubovi II i III, KPiz, UNHCR</i>	<i>Središnje licnosti ustanovljene do 1. septembra 2004. godine</i>

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	1.7 Obezbediti da žene predstavnice zajednica, povratnika i interno raseljenih lica budu uključene u donošenje odluka i planiranje pitanja zajednica i povratka na svim nivoima.	KP, Savetodavni odbor za dobro upravljanje, ljudska prava, jednake mogućnosti i pitanja polova, ministarstva i opštine	Stub II , III , UNHCR	U toku
	1.8 Opštinske radne grupe i Skupštine opština (uključujući opštinske direkcije) pružaju tekucu i efikasnu podršku povratku u opštini, na nivou koji je uskladen sa zahtevima za povratak i uključujući proporcionalni nivo resursa, kao i konacno preuzimanje odgovornosti opštine za Opštinske radne grupe.	Predsednici opština, dodatni zamenici predsednika, GIS-i, opštinski službenici za povratak, Skupštine opština (uključujući opštinske direkcije)	Sub II, opštinski predstavnici, Regionalne jedinice za povratak, KPZ, UNHCR Zajedno: ORG	U toku , prema ucinku Opština predsedava probnim ORG: 31.08.04.

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	1.9 Namenski timovi, koji uključuju predstavnike zajednice koja se vraća, uspostavljeni su i efikasno funkcionišu na rešavanje projekata individualnih organizovanih povrataka i lokacija gde su nameravani takvi povratci, i koje efikasno funkcionišu (Namenski timovi podnose izveštaj ORG).	Predsednici opština, dodatni zamenici predsednika	Stub II (opštinski predstavnici, službenici za lokalne zajednice), Regionalne jedinice za povratak, KPZ, UNHCR	U toku Osnovani su namenski timovi za odgovarajuće projekte stalno uključujući one na GKP listi

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
2. Povećava se broj opština u kojima je došlo do održivog povratka, uključujući i povećanje povratka u gradske sredine, intenzitet povratka je sveukupno ubrzan i bitno je smanjen nivo povratka kojima nije udovoljeno.	2.1 PIS će da dovrše primenu sveobuhvatnog programa da bi obezbedile potpunu obnovu sve imovine uništene tokom nasilja 17-20. marta 2004. godine. Ti naponi će da uključe pogođene lica i etnicke zajednice u projekte u fazama procene, nabavki i izvođenja i to će da bude preduzeto u saradnji sa UNMIK-ovim Timom za podršku obnovi koji je uspostavljen da pruža tehničku pomoć PIS u tom naporu. Program obezbeđivanja nameštaja i drugog pokucstva porodicama čija je imovina oduzeta ili uništena kao rezultat martovskog nasilja, biće takođe sproveden. PIS će takođe da rade sa Timom UN za određenu zemlju kako bi preuzeli odgovornost za humanitarnu pomoć koja obuhvata lica raseljena kao rezultat nasilja 17-20. marta	Meduministarska komisija, KP, MFP, MJS	KpiZ, Stub II/KPZ, Stub IV, KPP, EAR, UNDP, UNHCR	Obnova kuća, škola, zdravstvenih centara i sporednih zgrada potrebnih za privrednu održivost, do 1. septembra 2004. godine; Obnova sve imovine osim spomenika kulture da bude dovršena do 31. decembra 2004. godine; Prezervacija oštećenih spomenika kulture da počne odmah; Obnova da teče u skladu sa preporukama SP i UNESCO-a

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	<i>2.2 PIS će da obezbedi da budu izdvojena odgovarajuća sredstva i za obnovu i za programe pokretanja domaćinstava</i>	<i>Meduministarska komisija, KP, MFP</i>	<i>KPiZ, Stub II/KPZ, Stub IV</i>	<i>Za kuće, škole, zdravstvene centre i izvesne sporedne zgrade, do 30. juna 2004. godine; Druge finansirane potrebe zadovoljiti bez odlaganja dok obnova bude završena</i>
	<i>2.3 Sva lica raseljena u martu 2004. godine koja žele da se vrate u svoje kuće u mogućnosti su da to učine bezbedno i dostojanstveno</i>	<i>KP, Meduministarska komisija, opštine,</i>	<i>KPiZ, UNHCR, Stub II, Stub III, RJP, Stub I/policija</i>	<i>Mogućnosti za povratak obezbedene do 1. septembra 2004. godine; Povratak u toku</i>
	<i>2.4 Opštine podržavaju povratak preko lokalnih struktura kad god budu identifikovane potrebe na osnovu zahteva IRL i svi projekti opisani u Strategiji za održive povratke 2004. godine preispitani su i primenjeni kad postoji zahtev IRL i odgovarajuća sredstva</i>	<i>Opštine, opštinske radne grupe</i>	<i>Stub II (predstavници opštine), Regionalne jedinice za povratke, KPiZ, UNHCR</i>	<i>U toku Projekti Strategije za 2004. godinu su u toku i sprovedeni su u značajnoj meri do 1. novembra 2004. godine</i>

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	2.5 Svi povratnici su dobili odgovarajuća dokumenta na vreme. Odgovorne vlasti obezbeđuju, koliko je moguće, povratnicima bilo koja druga dokumenta koja su im potrebna da bi ostvarili pravo na povratak	Opštinski OCP	Stub II (opštinski predstavnici)	U toku
	2.6 Projekti povratka koji su saglasni sa Priručnikom za održiv povratak i dokumenta o odgovarajućoj politici razvijeni su i sprovedeni na svim lokacijama gde je utvrđena dovoljna potražnja	Meduministarski i koordinator za povratak, opštine, NVO, udruženja raseljenih lica	KPiZ, Regionalne jedinice za povratke, Stub II (opštinski predstavnici), UNHCR OLA Zajedno: ORG	U toku
	2.7 Razvijeni i sprovedeni projekti povratka u gradske sredine koji obuhvataju i ponovno zaposedanje imovine, uz poštovanje prava na bezbedan i dostojanstven povratak, gde god je utvrđena potražnja.	Meduministarski i koordinator za povratak, opštine, NVO-e, udruženja raseljenih lica, Stub I/policija	Podržano od: Stub II (opštinski predstavnici), Regionalne jedinice za povratak, KPiZ, Stub III, UNHCR, Kancelarija za pravna pitanja , Zajedno: ORG	U toku

Deleted: DSIP

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	<i>2.8 Mehanizmi za podršku održivom povratku efikasno i brzo pomažu individualnim povratnicima i povratku malih grupa, (uključujući programe BPRM-a i UNHCR-a, kao i Snage za brzo reagovanje u vezi sa povratkom - RRRF), a odgovornost za te mehanizme konacno preuzmaju opštine.</i>	<i>Meduministarski i koordinator za povratak, opštine, UNHCR, UNDP, NVO</i>	<i>Pod.: Stub II (opštinski predstavnici), Regionalne jedinice za povratak, KPiZ, Stub III Zajedno: ORG</i>	<i>U toku</i>
	<i>2.9 Ako povratak nailazi na otpor na opštinskom ili lokalnom nivou, taj otpor se uklanja brzo i koordinisanom akcijom (uključujući dijalog). Centralne strukture za povratke i zajednice aktivno prate napredovanje i intervenišu da uklone prepreke. Lideri etnickih zajednica takode konstruktivno doprinose procesu povratka.</i>	<i>Opštinski organi, centralni organi (KP, Predsedništvo, Skupština, Meduministarski koordinator za povratak, političke partije), NVO-e</i>	<i>KPZ, SPGS, Stub II (opštinski predstavnici, lokalni službenici za zajednice, regionalni predstavnici), Regionalne jedinice za povratak, Stub I/policija, UNHCR</i>	<i>U toku</i>

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	2.10 Pripadnici zajednica su tačno informisani o izgledima za povratak preko uspostavljenih kontakata sa relevantnim zvaničnicima opštine.	Opštine	Stub II (opštinski predstavnici, lokalni službenici za zajednice), Regionalne jedinice za povratak, KPZ, UNHCR	U toku
	2.11 Završeno je i distribuirano revidirano izdanje Priručnika za održivi povratak. Izmene koje se reflektuju u revidiranom priručniku bivaju primenjene.	KPZ, UNHCR, Stub III, Meduministarsk i koordinator za povratak, NVO	Kancelarija za pravna pitanja	Septembar 2004. godine
	2.12 Stopa povratka i obim zahteva bivaju pomno prasceni i o njima se izveštava na transparentan nacin, ukljucujuci informacije o etnickoj pripadnosti i polu povratnika. Poboljšano prascenje raseljavanja koje je u toku, ukljucujuci prodaje imanja.	Tekuće: KPZ, INHCR Srednjorocno: KP, centralne strukture PIS-a za povratak Meduministarsk i koordinator za povratke	Stub II, Savetodavna kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava, jednake mogucnosti i pitanja polova	U toku

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	2.13 Baza podataka sa informacijama o raseljenoj populaciji i, zahtevima raseljene populacije, i nivou povrata biva poboljšana.	Tekuci: UNHCR, KPiZ, Srednjorocno: centralne strukture PIS za povratak, Meduministarsk i koordinator za povratke	Udruženja raseljenih lica, NVO, Stub II, Stub III	Decembar 2004 i nadalje
3. Povratnici na Kosovo u stanju su da ucestvuju u privredi i tržištu rada bez diskriminacije i ogranicenja zasnovanih na slobodi kretanja.	3.1 Zaposlenost manjina kako na centralnom tako i na opštinskom nivou vlade, javnih službi i komunalnih službi u skladu sa proporcionalnim obimom i sa podjednakom raspodelom etnickih zajednica na pozicijama službenika višeg ranga . Potpuna primena Administrativnog naređenja br. 2003/2, za sprovođenje Clana 10 Uredbe UNMIK-a br. 2001/36 (Ravnomerna zastupljenost u javnoj službi). U slucajevima diskriminacije i neetickog ponašanja strogo se sprovodi Zakon o javnoj službi.	MJS, MFP, MZRSS; Komunalne službe	Stubovi II,III	U toku
	3.2 Nastavljeno ukljucivanje komponenti stvaranja prihoda u konceptnim dokumentima koja podržavaju projekte povratka i razvoj regionalnih pristupa stvaranju prihoda.	NVO, opštine ORG	Stubovi II, IV, KPZ, UNHCR, Zajedno: ORG	U toku

Deleted: DSIP

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	3.3 Identifikovati i ukloniti prepreke za učešće članova zajednica u privredi i tržištu rada, uključujući prepreke zasnovane na procedurama, praksama i ponašanju koji proisticu iz predrasuda na polnoj osnovi. Obezbediti učešće povratnika i interno raseljenih lica u stručnoj/profesionalnoj obuci i programima, zalažuci se za pristup koji vodi racuna o pitanjima polova.	Opštine	Stubovi II, IV, KPZ, UNHCR, Savetodavna kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava, jednake mogućnosti i pitanja polova (Kabinet Premijera)	U toku
4. Zdravstvena zaštita, socijalne službe, obrazovanje, komunalne usluge dostupne su povratnicima na nivou koji je jednak nivou dostupnosti ovih službi ostalom stanovništvu.	4.1 Ministarstva razvijaju i sprovode cenatralno koordinisane mere/smernice za poboljšanje dostupnosti osnovnih službi zajednicama na lokalnom i centralnom nivou.	MJS, MZSS, MONT, MZ, KP, opštine	Stubovi II, III, KPZ	Leto 2004.
	4.2 Obrazovanje na maternjem jeziku dostupno je širom Kosova zajednicama koje za to ispunjavaju kriterijume ili zajednicama koje su izrazile želju za ovakvim obrazovanjem.	MONT	Stubovi II, III	Leto 2005. U toku
	4.3 Učenici iz manjinskih zajednica mogu da pohađaju mešovite ili zajednicke škole ako se opredele za to, bez izlaganja uznemiravanju..	MONT Opštine	Stub II	Leto 2005. U toku
	4.4 Sve škole organizuju kurseve jezika manjinskih zajednica gde za to postoji dovoljna zainteresovanost, uključujući kvalifikovane nastavnike i udžbenike na jezicima manjina.	MONT Opštine	Stub II, III	Leto 2005. U toku

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	4.5 Izdato je i sprovodi se Administrativno naređenje o zaostalim dugovanjima za komunalne usluge koje se odnosi na imovinu raseljenih lica.	Stub IV, KEK	Stubovi II, III, IV, KPZ, KZPP	Aizdato 09. 02. 2004; primena
	4.6 Povezivanje i isporuka komunalnih usluga povratnicima biva obezbedena efikasno i bez diskriminacije.	Stub IV, KEK	Stubovi II, III, IV, KPZ, KZPP	Jun 2004. i nadalje
	4.7 Nadgledati pristup povratnika socijalnim ustanovama, obrazovanju i komunalnim uslugama, sa posebnim osvrtnom na pitanja polova, i postarati se da sve prepreke koje sprečavaju jednak pristup uslugama budu efikasno uklonjene.	KP, MJS, MZRSS, MONT, MZ, Savetodavna Kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava, jednake mogućnosti i pitanja polova, opštine	Stubovi II,III KPiZ	Leto 2004 U toku
	4.8 Sprovođenje aktivnosti preduzetih sa ciljem da se paralelne strukture za pružanje usluga raspuste ili integrišu u privremene institucije, u skladu sa planom implementacije o Funkcionalnim demokratskim institucijama.	Pogledati plan implementacije o funkcionalnim demokratskim institucijama	Pogledati plan implementacije o funkcionalnim demokratskim institucijama	Pogledati plan implementacije funkcionalnih demokratskih institucija
5. Povratnici se ne suočavaju sa većim rizikom od nasilja od ostalog stanovništva u celini, a policija i pravosuđe reaguju na kriminal brzo i bez diskriminacije, bez obzira na etničku pripadnost žrtve.	5.1 Razvoj saveta za sprečavanje kriminala u opštinama sa znatnim etnički mešovitim stanovništvom ili potencijalnim povratkom.	Stub II i opštine, Policija		Oktobar 2004.
	5.2 Ispunjavanje standarda u vezi sa bezbednošću unutar strategije tranzicije ka profesionalnoj, nepristrasnoj i multietničkoj KPS.	Policija Stub I		U toku

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	5.3 Politicki lideri svih politickih partija javno ohrabruju sve stanovnike Kosova da saraduju s policijom na rešavanju svih krivicnih dela, ukljucujuci meduetnicki kriminal.	PIS/Opštinske vlasti	Policija	U toku
	5.4 Pored onoga sto se može postici putem redovnih operativnih aktivnosti, povecati poverenje javnosti u policiju putem patroliranja u zajednicama, proaktivne strategije javnog informisanja i boljim razumevanjem javnosti.	Policija	KP, Skupština Kosova	U toku
	5.5 Pravosude pruža visok nivo zaštite prava, ukljucujuci ravnopravan pristup pravosuđu i poštovanje standarda pravednog sudjenja za zajednice i efikasnosprovođenje zakona koji se odnose na etnicku diskriminaciju (pogledati plan implementacije Vladavine zakona)	Pravosude, Stub I	Stub III	U toku
	5.6 Pripadnici zajednica mogu da putuju bez ogracenja ili pratnje kao rezultat poboljšane bezbednosti okruženja putem patroliranja u zajednicama, vidljive podrške od strane PIS i pristupa bezbednom prevozu (kako je dole navedeno u C1anu 16.1).	Policija, Sve PIS, opštine	Stub II	U toku
	5.7 Dijalogom zajednica i odogovorom na nasilje sve više se bave združene inicijative, ukljucujuci odbore za zajednice i odbore za posredovanje, savete za prevenciju kriminala i druge forume koji se angažuju u diskusiji i pregovorima da bi sprecili i razrešili brige u vezi sa bezbednošću.	Opštine	Stub II, Stub I/policija	U toku
6. Finansijska sredstva za podršku projektima povratka i manjim zajednicama obezbedena su iz KBK.	6.1 Dovoljna sredstva se redovno izdvaja iz KBK radi podrške projektima povratka i zajednicama, ukljucujuci namenjivanje sredstava za podršku opštinama koje su konstruktivno ukljucene u projekte povratka i integracije manjinskih zajednica.	MFP, PIS, Skupština Kosova	Stubovi II, IV, KPiz, UNHCR	U toku

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	6.2 Finansijska sredstva se ravnopravno raspodeljuju za rešavanje prioriteta povratka, i efikasno se sprovode projekti koji se finansiraju iz budžeta Kosova.	Trenutno: KPZ za KGZP listu i KZBP, Opštine za OKS Ubuduće: Centralne strukture za povratak, opštine	Stub II, UNHCR	U toku
7. Vidljiva podrška procesu povratka od strane lidera zajednica i naponi u javnom informisanju i obrazovanju podržani od strane PIS stvaraju klimu tolerancije i podrške pravu na povratak.	7.1 PIS ce da razviju i odmah primene pionirski sistematski program približavanja kosovskim Srbima i drugim zajednicama da bi ponovo izgradili poverenje među zajednicama. Ovi naponi ce takode da obuhvate planiranje strategija srednjorocnog i dugorocnog pomirenja i meduetnickog dijaloga.	KP, ministarstva, predsednici oština, dodatni potpredsednici, GIS, opštinske skupštine	Stub II, Stub III, KPZ, UNHCR, Savezi opština	U toku: tekuci naponi ukljuceni su u širu strategiju do 1. avgusta 2004. godine
	7.2 PIS su razvile i finansirale kampanje javnog informisanja i bivaju sprovedene inicijative za podršku pravima manjina, multietnicnosti i toleranciji, ukljucujuci perspektivu odnosa među polovima, ukljucujuci i inicijative na opštinskom nivou.	KP, Savetodavna kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava, jendake mogucnosti i pitanja polova, Ministarstva, opštine	OJI, Stubovi II, III, KPZ, UNHCR	Jul 2004. U toku
	7.3 Informaciona kampanja koju je podržao UNMIK razvijena je i sprovedena, ukljucujuci komponentu koja obuhvata inicijative lokalnih NVO u opštinama.	KPZ, OJI	PIS, Stub III, UNHCR	Januar-decembar 2004.

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
	7.4 Vidljiva podrška od strane lidera većinske zajednice, uključujući pozitivne redovne izjave u javnosti koje naglašavaju prava manjina i podsticu povratak kao i posete oblastima gde žive zajednice i posete lokacijama povratka.	Ministarstva, opštine, partijski lideri, KP	Stubovi II, III, KPZ, OJI, UNHCR	U toku
	7.5 Vidljivo angažovanje zvaničnika PIS iz svih partija, i izvršnog i zakonodavnog ogranka vlasti.	Ministarstva, opštine, partijski lideri, KP	Stub II, KPZ, OJI, UNHCR	U toku
	7.6 Odgovarajući organi PIS i na centralnom i na opštinskom nivou su u direktnom kontaktu sa zajednicom interno raseljenih lica i njenim predstavnicima, uključujući i putem angažovanja na "idi-vidi" i "idi-i-obavešti" posetama i putem objavljivanja javnih informacija za raseljene.	Opštine, relevantna ministarstva, KP, Meduministarsk i koordinator za povratak, vladine kancelarije	Stub II, KPZ, UNHCR	U toku
	7.7 Dijalogom zajednica i odgovorom na nasilje sve više se bave združene inicijative koje obuhvataju sve političke partije.	KP, Predsedništvo, Predsednik Skupštine, Ministri, kancelarije za zajednice	Stubovi II, III, KPiZ Stub II, KPZ, UNHCR	Kancelarija za zajednice razvija modupartijske inicijative počev od leta 2004. godine
	7.8 Angažovanje građanskog društva i njegova podrška projektima povratka i integracije finansijski i politički podržavaju PIS i na centralnom i na opštinskom nivou, i ta podrška se širi bez diskriminacije na sve kvalifikovane NVO.	KP, ministarstva, opštine, NVO	Stubovi II, III, KPZ, UNHCR	U toku

Standard	Akcija	Odgovorno telo	Podržano od	Vremenski okvir
8. PIS podržavaju povratak, uključujući finansijsku pomoć koja je ravnomerno raspodeljena svim zajednicama.	7.9 Gradansko obrazovanje o koegzistenciji i toleranciji u mešovitim zajednicama je intenzivirano i sistematizovano u svim školama.		Stubovi II, III, KPiZ, Savet evrope , OHCHR	U toku
	8.1 Revidirano je izveštavanje u vezi sa potrošnjom (raspodelom i korišćenjem) kako bi bila obezbeđena podjednaka raspodela sredstava svim zajednicama, u skladu sa veličinom zajednice, potrebama pripadnika zajednice i zahtevima za povratkom.	KPiZ, Meduministarsk i koordinator za povratak, MFP, KP	Stubovi II, IV, UNHCR	U toku